

meg van a szakértelme. Így nem is fordulhat elő, hogy az akció által megrendelt cipők között használhatatlan, vagy silány anyagu cipő legyen. A múlt évben azonban a kis-rongyos-akció néhány pár kész cipőt is kapott ajándékba, amelyet az idei akció első turnusában osztottunk szét és így történhetett, hogy ezek között

a gyári kész cipők között akad egy pár, amely a kívánt minőségnek nem felel meg.

Nagyon örültem, hogy ezt a rossz anyagu

cipőt nekem bemutatták, mert így alkalmam volt azt azonnal kicseréltetni az akció által rendelt jóanyagu cipővel. Ezen az egy eseten kívül — tudomásom szerint — más hasonló eset nem fordult elő és meg kell védenem a szegedi kisiparosokat minden olyan gyanúsítás ellen, amely szerint közülük szállított volna valaki meg nem felelő minőségű cipőt. Most már egyuttal azt is megmondhatom, hogy újabb, mintegy háromszáz pár cipő van ismét munkában és ezeket a cipőket a második turnus keretében fogjuk a közel jövőben szétosztani.

Kétévi börtönre ítélték a vakmerő tolvajnőt, aki az orgazdára akarja fogni a lopásokat.

(A Délmagyarország munkatársától.) A szegedi törvényszék Vild-tanácsa szombaton délelőtti tárgyalta Kocsis Istvánné 16 rendbeli lopási ügyét. Kocsis Istvánné, aki már nyolc évet ült lopás miatt, a múlt évben valószínűs réme volt a piacoknak. Amihez csak közelébe ért, mindent ellopt. Különös előszeretettel viseltetett a női pénztárcák iránt. Ruhákat, majd piaci cikket is eltüntetett olyan boszorkányos ügyességgel, hogy a makói rendőrség több mint egy éven át hiába próbálta tetten érni.

Amikor lakásán letartóztatták, az elloptott tárgyak egy részét megtalálták nála. Kocsisné azonban tagadta a lopásokat. Elmondotta, hogy ő legfoglalt tárgyakat Koczka Imrénétől vette és így valószínűleg az volt a tolvaj.

A rendőrség azonban megállapította, hogy a tolvajlásokat Kocsisné követte el és hogy Koczka Imréné csak orgazdája volt a veszedelmes tolvajnőnek. Kocsisné csak azért fogta orgazdájára a bűncselekmények elkövetését, hogy elkerülje a büntetést.

A szombati főtárgyaláson Kocsis Istvánné ismét tagadott. Igazolni próbálta azt is, hogy tavaly nem is tartózkodott Makón és így ő nem követhette el a lopásokat. A bíróság azonban a tanúk és a kárvallottak kihallgatása után, akik Kocsisnéban felismerték a piaci tolvajt, Kocsis Istvánnét 16 rendbeli lopás címén bűnösnek mondotta ki és ezért kétévi börtönre ítélte. Kocsisné az ítélet ellen felebbezést jelentett be.

3170 nedves, egészségtelen lakás Szegeden.

Evtizedek óta tart a propaganda a tuberkulózis leküzdésére. Már a nagynevű dr. Korányi Frigyes kezdte és nem kevésbé híres fia: dr. Korányi Sándor folytatja. A lelkesedés, a tűz, a gondolatok szépsége, a javaslatok tömege ugyanaz s az eredmény: semmi, semmi.

Ha szónoklatokkal, csengő frázisokkal, bankettekkel, egyesületek alapításával, elnökségekkel és díszelnökségekkel ki lehetne irtani a tüdővést, már régen nyoma se volna, de ehelyett azt látjuk, hogy a tuberkulózis-halálozás világstatisztikájában ma is, úgy, mint ezelőtt a legutolsó helyet foglaljuk el, hogy a hivatalos kimutatás szerint

15 év alatt egymillió ember halt el Magyarországon tüdővéstben,

hogy minden hatodik ember tüdővéstben hal el s hogy nálunk ugyanannyi emberhez viszonyítva, négyszer annyi ember pusztul el tüdővéstben, mint pl. Dániában.

A hiba szerintem ott van, hogy az állam és társadalom egész ereje kimerül a tüdővész gyógyításának hiu erőltetésében, de semmit se tesz a tüdővész terjedésének megelőzésére, teljesen elhanyagolja a preventív intézkedéseket. Szemet hunyunk afőlött, hogy a gyermek szüleinek sötét, nedves lakásában fertőztetik a szülő, vagy testvér tüdővésté által, de kapkodunk gyógymódok után, midőn a fertőzés már megteremtette vészes gyümölcsét.

Nem a tüdővést kell gyógyítani, vagyis nem ez a legfontosabb,

hanem a fertőzést kell megakadályozni.

Fel kell kutatni a tüdővész fészkeit, ki kell hozni a fészkekből a halálraítéltek ezreit, hogy a napfényen, egészséges lakásban megerősödjön szervezetük, hogy sikeresen felvehessék a küzdelmet a halálos kór csirái ellen.

A legelső lépés, melyet tennünk kell:

a nedves, egészségtelen lakások megszüntetése.

ehhez az kell, hogy megismerjük és számon tartjuk a tüdővéstnek és számos más betegségek ezen melegágyait.

Ezért tartom olyan rendkívül fontosnak, száz egyesületnél és ezer szónoklatnál értékesebbnek a kis füzetet, amelyet dr. Jung Sándor, tisztiorvos, Szeged törvényhatósági bizottságának elhatározásából s a tanács megbízásából végtelen gondossággal és nagy hozzáértéssel összeállított s mely világos képét nyújtja a város rendkívüli, egyedülálló és elrettentően szomorú lakásviszonyainak.

Nincs az a hátborzongató rémregény, amely olyan iszonyatot keltene az olvasóban, mint midőn e füzetben lapozgat, midőn azt olvasuk, hogy

3170 egészségtelen, nedves és pincelakás van Szegeden, amelyekben 10.661 ember színlódik.

Az I. kerületben van 52 pince és nedves lakás, melyekben 210 ember lakik,
a II. kerületben van 322 pince és nedves lakás, melyekben 1033 ember lakik,
a III. kerületben van 532 pince és nedves lakás, melyekben 1775 ember lakik,
a IV. kerületben van 292 pince és nedves lakás, melyekben 1000 ember lakik,
az V. kerületben van 1223 pince és nedves lakás, melyekben 4242 ember lakik,
a VI. kerületben van 623 pince és nedves lakás, melyekben 2030 ember lakik,
a VII. kerületben van 126 pince és nedves lakás, melyekben 371 ember lakik.

Összesen van 3170 pince és nedves lakás, melyekben 10661 ember lakik.

Ezen 10661 szerencsétlen közül 7081 a felnőtt és 3580 a gyermek. Szörnyű számok!

3580 gyermek sötét, nedves, halálraítélő lakásokban!

Ezek volnának a magyar jövő reményeinek!

Ezen lakások közül 622 olyan van, mely csak egy helyiségből áll, ez a konyha, hálószoba, minden. Itt tartózkodnak a gyermekek éjjel-nappal a felnőttekkel együtt, az erkölcs nagyobb dicsőségére.

1731 egészségtelen földszinti lakás van, melyek közül 520 egészen nedves; 796 szuterénlakás, ezek közül 493 egészen nedves; 343 pincelakás van, ezek közül 223 egészen nedves. 572 olyan lakás van, mely másfél méteren

felül nedves és 1236 olyan lakás van, mely egészen a mennyezetéig nedves.

157 olyan lakás van, melynek padozata másfél méterrel van a járda szintje alatt s 37 olyan, melynek padozata 2 méterrel van a járda szintje alatt. Ezek már nem is lakások, hanem kutüregek.

Elég az irtózatból, nem akarom az olvasó idegeit a végsőkig feszíteni.

Így fest a »palotás«, »egyetemi« Szeged, ha a falak mögé tekintünk.

Tudom, lesznek sokan, talán a város vezetői között is, akik rossz néven veszik tőlem, hogy így kitergetem a türhetetlen lakásviszonyokat a nagy nyilvánosság előtt, de én orvos vagyok, gyógyítani akarok és tudom, hogy a fekélyt nem szabad rejtegetni, szépitő tapasszal befedni, hanem le kell mezteleníteni, kitisztogatni, csak úgy remélhetek gyógyulást.

Hogy a gyógymódra vonatkozólag megtehessem javaslataimat, kell, hogy a jelen állapot szülőkére rámutassak.

Hihetetlennek látszik, hogy a vázolt viszonyok olyan városban állanak fenn, mely egészen modern, hiszen alig 45 év alatt épült fel, ami egy város életében csecsemőkornak számít.

Midőn a királyi biztosság 1879-80-ban megkezdte működését, csaknem üres terület állott rendelkezésére, hiszen az árvíz előtti Szeged 5900 háza közül csak 298 maradt meg. Ugy és akként építhettek volna, amint azt az akkori legmodernebb higiénia megkövetelte,

Amerikában számos város keletkezett az utolsó évtizedekben. Ott, ha várost akarnak alapítani, kiválasztják az építendő város helyét, a kívánt magasságra föltöltik, nivellálják, kijelölik az uccákat, megépítik a csatornákat és vízvezetéseket s csak azután adják ki az építési engedélyeket.

Nálunk a királyi biztosság fordítva csinálta. A belvárost feltöltötte, emelt néhány szép épületet, de a város öthatodában csak az uccákat jelölte ki, föl nem töltött, se csatornát, se vízvezetékét nem épített, de meghagyta, hogy a város ezen részeit is »eszményi nívóra« kell emelni.

A házak építése rohamosan megindult, de bármennyit építettek is, a város lakosainak számához viszonyítva Szegeden az árvíz óta mindig lakásszükség volt. Ennek az volt a következménye, hogy lakók költöztek be az ujonnan épült házak azon helyiségeibe is, melyek eredetileg nem is voltak lakásoknak tervezve. A mindenkorli hatóság ezen szabálytalanságot kénytelen-kelletlen eltűrte. Így lettek a pincéknek terveztől alacsony helyiségek lakásokká. Mikor azután a város hatósága a királyi biztosság meghagyása szerint a nagy-

Frack ingek

gallérok, nyakkendők,
harisnyák, mindenféle uri
divatcikkek

farsangra

csipkék, szalagok, gyöngyök,
csattok, tűllők és virágok

óriási választékban

rendkívüli olcsó

szabott árakon.

Szavatolt minőségű

schweizi selyemharisnyák

minden létező színben ^{237b}

Pollák Testvéreknel

Széchenyi tér és Csekonics ucca.